

Escola Nova 21 constata el seu fracàs

Al gener de 2016 es va crear un conveni entre el Centre UNESCO, la Fundació Jaume Bofill, la Universitat Oberta de Catalunya i l'Obra Social "La Caixa", al costat d'altres entitats com la Fundació Jesuïtes Educació i altres vinculades al món dels negocis i la digitalització anomenat genèricament Escola Nova 21. Des d'un principi va comptar amb la col·laboració del Departament d'Educació, el Consorci d'Educació de Barcelona i altres espais institucionals perquè les propostes d'aquesta entitat poguessin aplicar-se al sistema educatiu, impulsades directament per la pròpia administració.

Malgrat la inconcreció de propostes educatives en aquesta aliança o programes, que van arribar a aplegar 494 centres públics i privats amb major o menor implicació, hi havia alguns punts en comú, com ara la intensitat d'ús d'una retòrica pedagoga i conceptes del món empresarial, el pes aclaparador de les direccions en l'orientació del centre, la tria a dit del professorat, la pèrdua de drets laborals i la indefinició de les accions pedagògiques a desenvolupar. També existia una certa tergiversació sobre la "innovació", atès que referents com el treball per projectes, el constructivisme, la mentoria o altres tècniques, en alguns casos tenen més d'un segle d'antiguitat i es venien practicant feia molt de temps als centres educatius del país.

Per contra, bona part de les accions desenvolupades tenien un elevat component de fe i entusiasme en la idea que un conjunt de receptes màgiques podrien resultar un "impuls" i "revulsiu" contra un sistema educatiu que, des d'aquestes instàncies s'acusava d'"obsolet" i "tradicional". Fe i entusiasme no necessàriament comptaven amb continguts concrets o instruments pedagògics mínimament pautats i reconeixibles. En bona mesura, bona part de la formació responia a "TED talks" o xerrades motivacionals molt a l'estil d'allò que fan algunes empreses privades per posar pressió als seus empleats.

Paral·lelament, el programa va comptar amb una elevada cobertura mediàtica, tant a mitjans públics com privats, tot fent-se ressò de la idea que a) l'ensenyament vigent a les escoles resultava caduc i no donava resposta als reptes del segle XXI i b) calia un sacseig transformador de l'escola en la direcció que recorda força l'evolució dels centres educatius anglosaxons, que solen actuar com a empreses que competeixen per un mercat (les famílies amb major capital cultural) en una perillosa dinàmica de competitivitat, atomització, i com a conseqüència, de creixent segregació educativa.

La realitat era molt més complexa. El sistema educatiu que no formava part de la "xarxa d'escoles pel canvi" no responia en absolut a l'etiqueta d'obsoletes o tradicionals. Ans al contrari, el salt educatiu dels darrers vint anys ha estat ben evident, i la immensa majoria de centres i professorat han evolucionat de manera ben espectacular d'acord amb l'esperit del temps. És més, els indicadors globals del sistema evidencien que en una generació s'ha fet un gran salt endavant respecte a reducció del fracàs escolar, excel·lència educativa i incorporació d'alumnat nouvingut. Les carències no tenen a veure tant amb pedagogia com a insuficiència crònica de recursos, ràtios elevades, inversió ridícula i retallades que han llastat greument la viabilitat del sistema. Ara bé, res de tot això sortia en les xerrades motivacionals amarades de "pensament positiu" o en els documents de l'Escola Nova 21, que ho apostava tot al lideratge dels directius i a l'entusiasme i la col·laboració (voluntària o no) del professorat, tal vegada com succeeix en el món corporatiu nord-americà.

Via Augusta, tenim un problema

Els informes que, discretament, arribaven de la Inspecció Educativa, no compartien l'optimisme dels impulsors del programa. S'hi detectaven nombrosos problemes. El sacseig també va desestructurar, en alguns casos, l'ordre dels currículums. L'espontaneisme d'accent Summerhill generava cert caos a les aules. A més, direccions autoritàries i claustres massa crèduls van comportar problemes interns entre el professorat. En alguns casos, i gràcies a aquesta fe i entusiasme s'hi detectaven comportaments massa familiars per als psicòlegs especialitzats a "desprogramar" víctimes de comportaments sectaris. Des d'USTEC·STEs vam detectar que sovint el programa EN21 servia per fer propostes de no continuïtat, i en alguns casos, per assetjar docents amb plaça definitiva per demanar-se el trasllat o comissions de servei que esdevenien expulsions encobertes dels seus centres. Allà on tothom que s'atrevia a parlar coincidia, és que exigia una dedicació i unes hores molt més enllà de tota racionalitat (caps de setmana i vacances inclosos) fins al punt que una porció significativa acabava amb la síndrome burnout (la del treballador cremat) i, en base a l'atmosfera de fe creada a l'entorn, molts se sentien culpables de no satisfer expectatives impossibles.

La realitat és que el Departament, malgrat que no va atrevir-se a desautoritzar l'experiència (mai es reconeixen els errors a Via Augusta), va començar a refre-

dar les expectatives dels promotors. Així, el desembre de 2019 el Conseller Bargalló va decidir deixar de donar suport i continuïtat al programa, i contradient el compromís del Departament d'un any abans, no l'estendria a la resta d'escoles. Això va representar un gerro d'aigua freda i una desautorització tàcita, que els impulsors es van prendre molt malament, malgrat les creixents evidències que posaven en qüestió el programa.

El Consell Superior d'Avaluació certifica l'efecte placebo del programa

El 24 de novembre de 2020, el Consell Superior d'Avaluació de Catalunya, i el seu president, el catedràtic Joan Mateo, van comparèixer davant del Consell Escolar de Catalunya per presentar les conclusions de les proves de competències bàsiques realitzades a

l'alumnat de 6è de primària de Catalunya. L'interessant dels resultats és que va fer una comparativa dels resultats globals respecte dels centres que formaven part del programa Xarxa de Competències Bàsiques (on semblava tenir un efecte lleugerament positiu), i finalment, les dels centres participants a Escola Nova 21. Més enllà del biaix i les correccions de les dades (entre els centres EN21 hi ha una desproporció respecte a centres concertats que apleguen classe mitjana-alta), amb les xifres a la mà, es demostra que no hi ha pràcticament diferències (per sota dels marges d'error) entre els participants i no participants del programa. En altres paraules, que malgrat l'esforç, dedicació, propostes a dit, assetjaments, explotació laboral, caps de setmana de treball i altres danys col·laterals, en les propostes d'Eduard Vallory i la Fundació La Caixa, les conseqüències, pel que fa a resultats educatius, són nul·les, amb un efecte placebo sobre les xifres.

PROPÒSIT EDUCATIU

PRÀCTIQUES
D'APRENENTATGE

CENTRES DEL PROGRAMA ESCOLA NOVA 21 EN RELACIÓ AMB L' AVALUACIÓ DE SISÈ DE PRIMÀRIA

avaluació
educació
primària

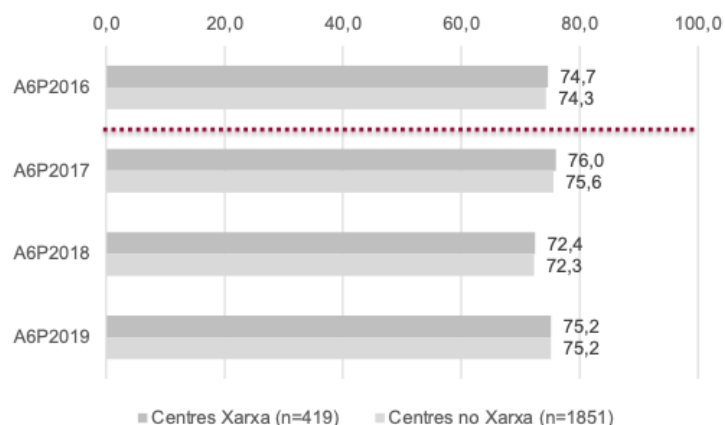
		Centres referents	Centres mostra	Centres xarxa
		23	22	419
Titularitat	Públics	15	15	270
	Privats	8	7	149
Complexitat	Alta		5	72
	Mitjana	18	10	274
	Baixa	5	7	73

 Generalitat de Catalunya
 Departament d'Educació
**Consell Superior d'Avaluació
 del Sistema Educatiu**

EVOLUCIÓ DELS RESULTATS DE SISÈ DE PRIMÀRIA DELS CENTRES XARXA DE L'ESCOLA NOVA 21 I CENTRES NO EN21

avaluació
educació
primària

PUNTUACIÓ MITJANA. LLENGUA CATALANA

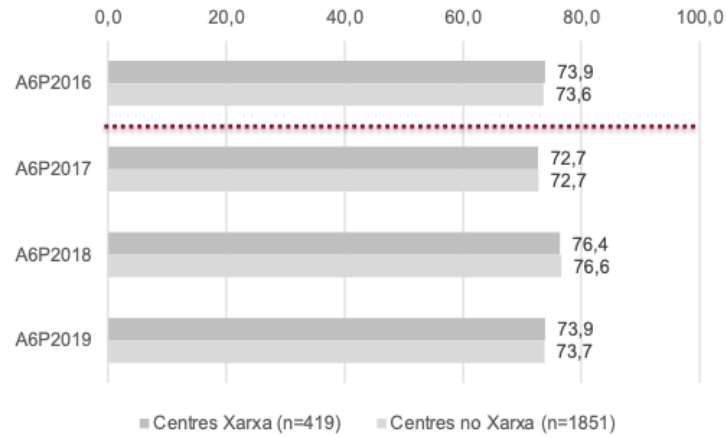

 Generalitat de Catalunya
 Departament d'Educació
**Consell Superior d'Avaluació
 del Sistema Educatiu**

EVOLUCIÓ DELS RESULTATS DE SISÈ DE PRIMÀRIA DELS CENTRES XARXA DE L'ESCOLA NOVA 21 I CENTRES NO EN21

avaluació
educació
primària

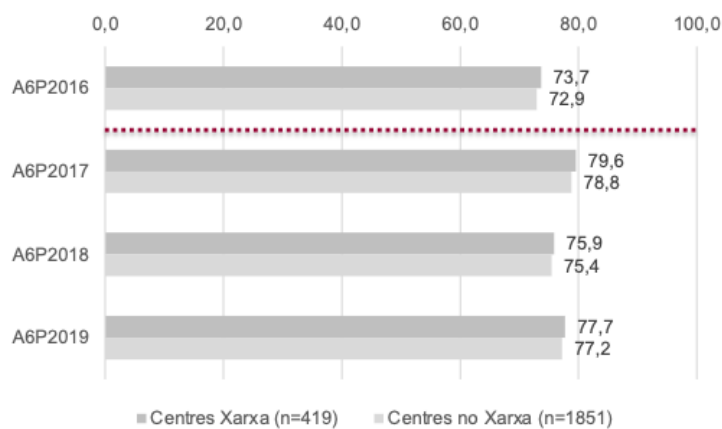
PUNTUACIÓ MITJANA. LENGUA CASTELLANA

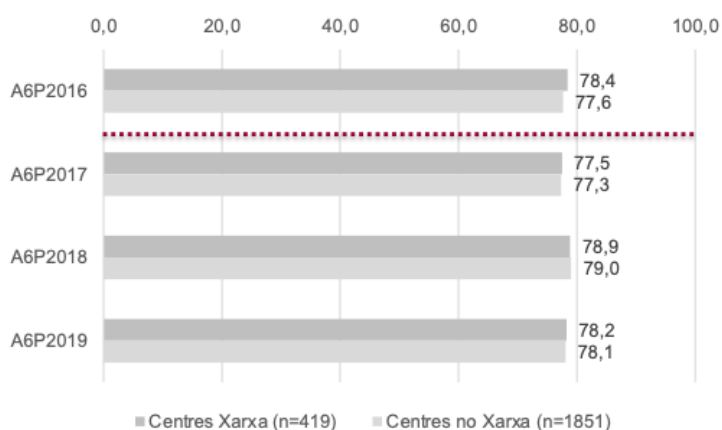
EVOLUCIÓ DELS RESULTATS DE SISÈ DE PRIMÀRIA DELS CENTRES XARXA DE L'ESCOLA NOVA 21 I CENTRES NO EN21

avaluació
educació
primària

PUNTUACIÓ MITJANA. LENGUA ANGLESA

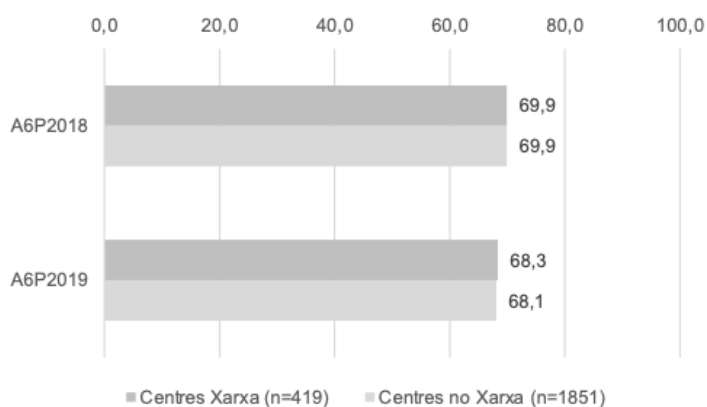

PUNTUACIÓ MITJANA. MATEMÀTIQUES

EVOLUCIÓ DELS RESULTATS DE SISÈ DE PRIMÀRIA DELS CENTRES XARXA DE L'ESCOLA NOVA 21 I CENTRES NO EN21

PUNTUACIÓ MITJANA. MEDI NATURAL

Malgrat que s'ha fet servir molta diplomàcia per evitar posar en evidència una decisió del Departament d'Educació errònia, el propi Consell Superior d'Avaluació certifica el fracàs del programa. I, d'una manera discreta, com sol ser la tasca del Consell Escolar de Catalunya, dóna a conèixer a la comunitat educativa que ha representat un error del qual n'hauríem d'aprendre. No es pot confiar cegament en qualsevol persona o entitat que promet millorar el sistema sense evidència científica. I encara menys quan s'ha registrat molta manipulació emocional (realment, els docents volen millorar l'escola pel compromís amb els alumnes i les seves famílies) i una agenda política clara de desregulació del sistema educatiu, amb l'ús del dit, una autonomia que encobreix gestions autoritàries i una absoluta absència de lideratge per part de la Conselleria

USTEC·STEs(IAC) ja ho va advertir

Des del primer moment, el nostre sindicat va alertar dels perills d'un programa amb una agenda neoliberal, impulsors dubtosos (Vallory va ser cap de gabinet d'Andreu Mas Collell, ideòleg de les retallades de 2010 i de la triplicació de les matrícules universitàries), i una proposta de model d'escola desregulada al més pur estil del model nord-americà.

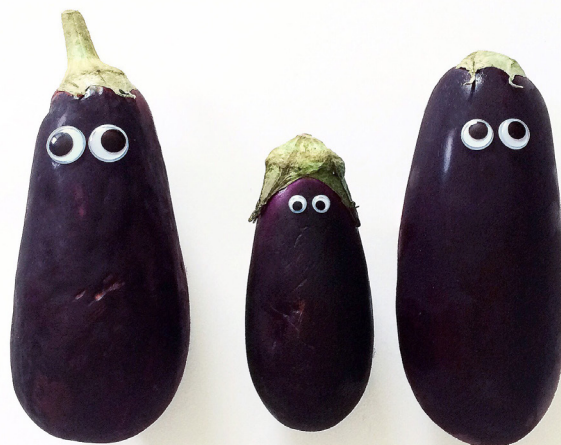
USTEC·STEs (IAC) no només som partidaris de la renovació pedagògica, sinó que des dels nostres inicis n'hem format part activa. Les nostres propostes, a més, (reducció de ràtios, ús racional del temps,

desdoblaments, estabilitat de les plantilles, democràcia als claustres, cooperativisme a l'aula, coeducació quotidiana) són les úniques que tenen l'aval científic i resultats objectius. Entenem que el Departament s'equivoca sempre, també pedagògicament, quan pretén gestionar l'educació sense el parer del professorat (ni de l'alumnat, ni de les famílies). Volem recordar que a Portugal s'estan fent progressos en els darrers anys perquè, per fi, el govern ha decidit escoltar el professorat a l'hora de dissenyar canvis.

Entenem, tanmateix, que cal relativitzar la qüestió dels resultats educatius. És bo que els nostres alumnes aprenguin. Tanmateix, és millor que també aprenguin valors necessaris per a una societat democràtica: una escola pública, laica, democràtica, coeducadora, compensadora de les desigualtats. I aquests valors, sembla, tampoc no tenien massa presència en una proposta pedagògica avalada per entitats financeres i esperit corporatiu.

Exigim, per tant, una disculpa pública del Departament per haver permès un programa que no ha servit per millorar l'educació i sí per enrarir, en molts casos, la convivència als claustres, per haver permès que qualsevol aventurer desestabilitzi el sistema, per fer creure a la societat que és possible millorar el sistema sense inversió, ni recursos, ni cogestió amb la comunitat educativa. Demanem també una disculpa als impulsors del programa per haver entabanat milers de docents disposats a creure en qualsevol cosa per millorar l'educació dels seus alumnes.

AVALUACIÓ COMPETENCIAL I GLOBAL

**ORGANITZACIÓ
AUTÒNOMA I OBERTA**

AFILIA'T

LA NOSTRA FORÇA ÉS LA TEVA PARTICIPACIÓ

BUTLLETA D'AFILIACIÓ A USTEC·STEs

DADES PERSONALS

Nom i cognoms _____
NIF
Data de naixement
Adreça _____
Codi postal _____ Localitat _____
Adreça electrònica _____
Tel. fix mòbil

DADES PROFESSIONALS

Centre de treball _____
Localitat _____
Especialitat _____

Situació laboral: definitiva interinatge i substitucions
provisional/expectativa de destinació pràctiques atur
Col·lectiu: inf/primària secundària ptpf adults
serveis educatius privada p. laboral universitat

DADES BANCÀRIES

Titular de la llibreta o compte corrent (nom i cognoms) _____

Sr./Sra. director/a: faci efectius, fins a nou avís, amb càrrec al meu compte, els rebuts que li siguin presentats pel sindicat USTEC·STEs a nom meu.

CODI IBAN
CC

Localitat, data _____

En signar aquesta butleta d'afiliació, d'acord amb el Reglament general de Protecció de Dades de la Unió Europea (reglament UE 216/679), en vigor des del 25 de maig de 2018, autoritzo el sindicat USTEC·STEs - IAC a utilitzar les meves dades de contacte personals per enviar-me informació del sindicat i sobre condicions de treball, així com a emmagatzemar i tractar internament les meves dades personals. Autoritzo USTEC·STEs - IAC a fer ús de les meves dades bancàries per a les gestions derivades del cobrament de les quotes sindicals.

Pots revocar aquesta autorització i demanar en qualsevol moment la cancel·lació de les teves dades personals a USTEC·STEs -IAC enviant un correu electrònic a: protecciodades@sindicat.net.

Signatura del titular _____

USTEC·STEs

Intersindical Alternativa de Catalunya IAC

Barcelona 93 302 76 06
Girona 972 20 20 34
Lleida 973 26 30 32
Tarragona 977 23 52 63
Tortosa 977 51 10 46

barcelona@sindicat.net
girona@sindicat.net
lleida@sindicat.net
tarragona@sindicat.net
tortosa@sindicat.net

www.facebook.com/groups/ustecstes/

[@USTECSTEs](https://twitter.com/USTECSTEs)

